

Zu Herodian's Schriften *περὶ ὀνομάτων* und *περὶ μονήρους λέξεως*.

Aus der k. k. Hofbibliothek in Wien wurde mir jüngst auf meine Bitte der Cod. gr. 293 hierher nach Königsberg geschickt; ich fühle mich der k. k. Bibliotheksverwaltung für diese Liberalität um so mehr zu Dank verpflichtet, als ich durch dieselbe zugleich ganz unverhofft einige Funde zu machen in der angenehmen Lage war, über die ich hier einen vorläufigen kurzen Bericht erstatten will, indem ich mir ausführliche Mittheilungen für eine spätere Gelegenheit vorbehalte.

Der Cod. gr. 293 ist gegenwärtig mit den Codd. 292 und 294 zu einem Bande vereinigt: 292 enthält Hesiod's Werke und Tage nebst Scholien, 293 die *Batrachomyomachia* und *Galeomyomachia* mit Scholien, 294 verschiedene grammatische Schriften, die jetzt leider sämmtlich unvollständig sind, nämlich folgende:

I. (Fol. 1^r—8^v) πάνυ ὠφέλιμον καὶ ἀναγκαῖον τοῖς ἐπιεικένοισι μαθεῖν. — τὰ παρὰ τὸ ἄγχι συγκείμενα διὰ τοῦ ἰ γράφει, οἷον ἀγχιστεύς, ἀγχιθυρος καὶ τὰ ὅμοια· πλὴν τοῦ ἀγχιστίνος, ὅπερ διὰ τοῦ ἦ γράφεται, καὶ ἀγχεῖος, ὅπερ διὰ διφθόγγου γράφεται. — τὰ παρὰ τὴν ἀμφὶ πρόθεσιν γινόμενα ἅπαντα διὰ τοῦ ἰ γράφεται, οἷον ἀμφιλαφής, ἀμφίρρυτος, ἀμφισβήτητος, ἀμφιτρίων (i. Ἀμφιτρύων) καὶ τὰ λοιπά· πλὴν τοῦ ἀμφηδῶν (so) καὶ ἀμφηρεφής καὶ ἀμφήριστος, ἅτινα διὰ τοῦ ἦ γράφεται. — u. s. w. Diese orthographischen Regeln sind in ihrer jetzigen Gestalt aus später byzantinischer Zeit (die Handschrift kann nicht wohl vor dem 16. Jahrhundert geschrieben sein). Der Schluss fehlt.

II. (Fol. 9^r) ὅπερ δὲ λέγει τοιοῦτόν ἐστιν· ὥσπερ ἐν τοῖς ἐνεργητικοῖς ὑποτακτικοῖς οὐδὲν διενήνοχε τὰ δευτέρα καὶ τρίτα τῆς δευτέρας καὶ τρίτης συζυγίας τῶν δευτέρων (darnach

Rasur) καὶ τρίτων ὀριστικῶν τῶν αὐτῶν συζυγιῶν, καθάπερ διεφώνησαν τὰ ἄλλα ὑποτακτικά, οὕτω καὶ ἐπὶ τῶν παθητικῶν, οἷον βοῶμαι βοᾷ, ἐὰν βοῶμαι βοᾷ βοᾶται, ἐὰν χρυσῶμαι χρυσοῖ χρυσοῦται. τοῦτο δὲ ἐπὶ ἐνεστῶτος καὶ παρατατικοῦ μόνου· ἐπὶ δὲ τῶν ἄλλων χρόνων ὁμοίως ταῖς ἄλλαις συζυγίαις καὶ αἱ τῶν περισπωμένων, ἐὰν βεβοῶμαι βεβοῆ βεβοῆται. τὰ ὑπόλοιπα ἀρίθηλα. Welcher Schrift dieses Schlussstück angehört, vermag ich nicht zu sagen. Es handelt, wie man sieht, von der κλίσις τῶν περισπωμένων ῥημάτων: vgl. Theodosios in Bekker's An. III 1036, 28 ff. und dazu Choerob. p. 807, 7 ff. Gaisf.

III. (Fol. 9^v—17^v) Σεργίου ἀναγνώστου Ἐμισηνοῦ ἐπιτομὴ τῶν ὀνοματικῶν κανόνων Αἰλίου Ἡρωδιανοῦ. — ὅσα κλίνεται ὀνόματα, φιλοπόνων ἄριστε Ζαχαρία, τῇ τῶν ὁμοίων παραθέσει κανονίζεται. ἔστι δὲ τὸ ὅμοιον ἐν γένει, ἐν εἶδει, ἐν σχήματι, ἐν ἀριθμῷ, ἐν τόνῳ, ἐν πτώσει, ἐν καταλήξει, ἐν παρατελεύτῳ συλλαβῇ, ἐν χρόνῳ, ἐν ποσότητι συλλαβῶν, πολλάκις δὲ καὶ ἐν ἐπιπλοκῇ συμφώνου. εἰ δὲ περὶ τούτων τί (so st. παρὰ ταῦτά τι) γένοιτο, ἀνόμοιος ἢ κλίσις γίνεται· ἐν γένει μὲν τοξότης, φιλότης· τὸ μὲν γὰρ ἀρσενικοῦ, τὸ δὲ θηλυκοῦ· ἐν εἶδει δὲ ὀλυμπιονίκης λυνίκης (so, st. Πολυνίκης?)· τὸ μὲν κύριον, τὸ δὲ προσηγορικόν· u. s. w. Von dieser Epitome aus Herodian's Schrift über die Declination der Nomina gab Cramer An. Ox. IV 333 ff. einige Proben (aus dem Cod. Harleian. 5656), die dann Lentz in seinen Herodian II 634 ff. aufnahm. Da wir es hier mit einem authentischen Auszuge aus einem unzweifelhaft echten Werke Herodian's zu thun haben (s. Lentz praef. p. CVIII), so ist es sehr zu bedauern, dass Cramer diesen Auszug nicht vollständig mittheilte. Aber auch abgesehen davon behält die Wiener Handschrift neben der Londoner ihren Werth, wie schon der Titel und der oben abgedruckte Anfang der Epitome zeigt. Hier noch eine andere Stelle als vorläufige Probe: Cramer IV 334, 10 = Lentz II 635, 9 lautet im Vindobonensis so: τὰ μὲν οὖν τέσσαρα ν̄, ξ̄, ρ̄, ψ̄ περιττοσυλλαβεῖ τὲ ἐπὶ γενικῆς καὶ εἰς ὄς καταλήγει, οἷον δίων δίωνος, κήρυξ κήρυκος, νέστωρ νέστορος, πέλωψ πέλοπος· τὴν δὲ δοτικὴν ἔκει εἰς ἰ ἐκφωνοῦμενον, τὴν δὲ αἰτιατικὴν εἰς ᾱ καὶ τὴν κλητικὴν εἰς αὐτὸ τὸ σύμφωνον, εἰς ὄπερ ἂν καὶ ἡ εὐθεῖα λήγη. ἂ (st. τὰ) εἰς ὄ λήγοντα περιττοσύλλαβον ἔχει τὴν γενικὴν ἢ ἰσοσύλλαβον· καὶ ἰσοσύλλαβος μὲν οὖσα εἰς φωνῆεν λήγει, σοφός σοφοῦ, τὴν δὲ δοτικὴν ἔχει εἰς ἀνεκφωνήτον ἰ, σοφῷ, τὴν αἰτιατικὴν εἰς ὄν, σοφόν, τὴν δὲ κλητικὴν

εἰς φωνῆεν $\bar{\epsilon}$, σοφέ. ἐπὶ δὲ τῆς περιπτοσυλλάβου γενικῆς τελικὸν μὲν ἔστι τὸ $\bar{\sigma}$, μίνως μίνως, στάχυς στάχυος· ἡ δὲ δοτικὴ εἰς $\bar{\iota}$ ἐκφωνούμενον λήγει, μίνωϊ, στάχυϊ, ἡ δὲ αἰτιατικὴ εἰς $\bar{\alpha}$ ἢ εἰς $\bar{\nu}$, μίνωα, στάχυν, ἡ δὲ κλητικὴ εἰς φωνῆεν ἢ εἰς σύμφωνον τὸ $\bar{\sigma}$ ἢ τὸ $\bar{\nu}$, $\bar{\omega}$ ὀδουσεῦ, $\bar{\omega}$ μίνως, $\bar{\omega}$ θόαν. τὸ $\bar{\sigma}$ κράτους, δημοσθένους, εὐτυχοῦς κατὰ συναίρεσιν. (Die gesperrt gedruckten Worte fehlen im Harleian.) Einige Verbesserungen von Lentz werden durch den Vindobonensis bestätigt, z. B. 635, 28 ἡνάγκασται (Cram. 334, 30 ἡνάγκασθαι); 30 χαλκοκράτος (Vindob. χαλκοκράτος, Cram. 334, 32 κράτος); 33 τὸ δὲ μέγας (Cram. 335, 1 τὸ δὲ μέλας); 636, 7 κλίνεται (Cram. 335, 9 κλίνονται); 10 τῷ $\bar{\iota}$ (Cram. 12 τὸ $\bar{\iota}$); 10 τὸ $\bar{\theta}$ ἔχει Ξεναγόρας (Vindob. τὸ $\bar{\theta}$ ξεναγόρας, Cram. 15 τὸ Ἐξαγόρας) und andere. Cram. 335, 1 τὸ μέντοι εὐκρας παρ' Εὐριπίδῃ ἀνεγνώσθη finde ich in Lehrs' Handexemplar βαρυτόνως vor ἀνεγνώσθη eingeschaltet: im Vindob. steht es gleich hinter εὐκρας. — Der Schluss fehlt: Fol. 17 endigt mit folgenden Worten (Cram. 337, 12 = Lentz 641, 8): τὰ εἰς $\bar{\upsilon}$ δέξνεται καὶ βαρύνεται καὶ περισπᾶται. ὅσα μὲν οὖν μονοσύλλαβα, περισπᾶται καὶ τὸ $\bar{\upsilon}$ φυλάττει, σὺς συός, μὺς μυός, δρυς δρυός· μόνον τὸ ἰχθύς ἰχθύος τούτοις συναπηνέχθη. ὅσα δὲ δέξντονα, διὰ τοῦ $\bar{\epsilon}$, παχέος, ἡδέος. καὶ ἐπὶ τῶν βαρυτόνων, ὅσα μὲν παρασηματισμὸν θηλυκοῦ ἔχει, ὁμοίως διὰ τοῦ $\bar{\epsilon}$, θήλεως (l. -εος)· θήλεα γάρ· μονογενῆ δὲ ὄντα τὸ $\bar{\upsilon}$ φυλάσσει, στάχυος, βότρυος, νέκυος. σεσημείωται τὸ πήχεως καὶ πελέκεως ἄττικῶς ἐπεκταθέντα. ἰστέρον ὅτι γλυκέως, ἡδέως οὐ λέγομεν, ἵνα μὴ συνεμπέσῃ τῷ ἐπιρρήματι. ὅσα δὲ σύνθετα παρ' ὄνομα ὡς τοῖς ἀπλοῖς (l. ὁμοίως τοῖς ἀπλοῖς oder ὡς τὰ ἀπλά) κλίνεται, ἄδριμος (i aus u corr.) ἄδρίμεως (l. -μεος)· δριμύς γάρ· τριβράχεος· βραχύς γάρ· εἰ δὲ παρὰ ῥῆμα εἶη, διὰ τοῦ $\bar{\delta}$, νέηλυς νεήλυδος, ἐπήλυδος. τὰ εἰς $\bar{\sigma}$ ἢ βαρύνεται ἢ περισπᾶται, χαλκοῦς, εὐπλοῦς· ὅσα μὲν οὖν ἀπλά (so), περισπᾶται, χαλκοῦς, σιδηροῦς· ὅσα δὲ σύνθετα, βαρύνεται, εὐνοῦς, εὐπλοῦς. σεσημείωται τὸ πούς (l. πούς) διὰ τοῦ $\bar{\delta}$ καὶ ὀδούς διὰ τοῦ $\bar{\nu}$ κλιθέντα καὶ δξυνόμενα. καὶ τὰ μὲν ἀπαθῆ διὰ τοῦ $\bar{\sigma}$ κλίνεται, βούς βοός, χροός· τὰ δὲ πεπονθότα ἀποβολῆ τοῦ $\bar{\sigma}$ ποιεῖ τὴν γενικὴν, νοῦς νοῦ, πλοῦς πλου, ῥοῦς ῥοῦ· ὁμοίως καὶ τὸ χρυσούς καὶ χαλκοῦς. τὸ δὲ σιμούς καὶ χαλκοῦς ἀπὸ τῶν ἐντελεστέρων κέκλιται. (hier fehlt ὅσα δὲ σύνθετα παρ' ὄνομα, ὡς τὰ ἀπλά κλίνεται oder dergl.) μελάμπους μελάμποδος, οἰδίποδος, εὐπλοῦς εὐπλου, εὐχροῦς εὐχροος, διάχροος, ἀργιόδους ἀργιό-

δοντος. τὰ εἰς $\bar{\omega}\zeta$ ἢ ὀξύνεται ἢ βαρύνεται· τὰ μὲν οὖν μονοσύλλαβα καὶ ὀξυνόμενα ἔχοντα σύμφωνον τῆς τρίτης συζυγίας τῶν βαρυτόνων διὰ καθαροῦ τοῦ $\bar{\omega}\zeta$ κλίνεται, δμῶς, τρῶς, δωῶς (so)· τὰ δὲ (hier fehlt μή, s. Lentz Her. II 713, 6 = Choerob. zu Theodos. p. 254, 20) ἔχοντα σύμφωνον τῆς τρίτης συζυγίας (fehlt τῶν βαρυτόνων) διὰ τοῦ $\bar{\tau}$ (? $\bar{\tau}\omega\zeta$), φωτός, πλωτός. ὁμοίως καὶ τὰ ὑπὲρ μίαν συλλαβὴν ὀξυνόμενα διὰ . . .

IV. (Fol. 18^r—41^v) ἐξήγησις τοῦ θρακῶς εἰς τὴν γραμματικὴν (diese Ueberschrift von jüngerer Hand). — κανῶν β' (aber β' später ausradirt)· ὁ κοχλίας τοῦ κοχλίου. τὰ εἰς $\bar{\alpha}\varsigma$ καθαρὸν ὑπὲρ δύο συλλαβὰς ἀπλὰ βαρύτονα εἰς $\bar{\omega}\bar{\upsilon}$ ἔχει τὴν γενικὴν, παπίου, αἰνείου, ἔρμειου. u. s. w. Es sind die von Bekker An. III 975 ff. publicirten εἰσαγωγικοὶ κανόνες περὶ κλίσεως ὀνομάτων und περὶ κλίσεως ῥημάτων des Theodosios, aber am Anfang und am Schluss verstümmelt: nur p. 976, 19 bis 1008, 2 Bk. ἐνεστώτων ἐνεργητικῶν δύο εἰσὶ sind erhalten. Die Ueberschrift des Werkes über die Conjugation (p. 1008 Bk.) lautet: θεοδώρου (so!) γραμματικοῦ ἀλεξανδρέως περὶ κλίσεως ῥημάτων. Der Text der Wiener Handschrift weicht an manchen Stellen nicht unerheblich von dem Bekker'schen ab, z. B. p. 1007, 12 πᾶσα αἰτιατικὴ πληθυντικῶν ἀπαθῆς ἐπ' ἐκείνης τῆς συλλαβῆς ἔχει τὸν τόνον ἐφ' ἧς καὶ ἡ γενικὴ τῶν ἐνικῶν, ταχέος ταχέας, βέλεος βέλεα, καλοῦ καλοῦς, ἀθλητοῦ ἀθλητάς, μούσης μούσας, χαλκοῦ χαλκοῦς (so)· πλὴν τῶν εἰς $\bar{\alpha}\varsigma$ συνεσταλμένων ἀπὸ τῶν εἰς $\bar{\omega}\zeta$ ὀξυτόνων γενικῶν τῶν ἐνικῶν, ἐπειδὴ αἱ τοιαῦται αἰτιατικαὶ οὐκ ἀκολουθοῦσι τῇ γενικῇ τῶν ἐνικῶν κατὰ τὸν τόνον, ἀλλὰ ταῖς ἰδίαις εὐθείαις πληθυντικαῖς, οἶον γυναῖκες γυναῖκας, θύγατρες θύγατρας (so), τρῶες τρῶας, πάντες πάντας καὶ ὅσα ὁμοία (Vgl. Choerob. zu Theodos. p. 465, 18 Gaisf.). Offenbare Besserungen sind p. 977, 26 τὸ $\bar{\tau}$ statt τὸ $\bar{\iota}$ (vgl. 978, 20). 978, 24 τὴ Πέρσα st. τὰ Π. 979, 6 ὦ δημόσθενης vor τὰ εἰς $\bar{\eta}\varsigma$. 982, 19 τὴ Πηλέε statt des ersten ὦ Πηλέε. 990, 15 Πέλοπι st. Πέλοψι. 23 διὰ τοῦ $\bar{\kappa}$ st. διὰ τοῦ $\bar{\eta}$. 994, 24 ὦ Σαποφοῖ erst hinter τῶν ἐνικῶν 27. 995, 24 τὰ εἰς $\bar{\xi}$ (nicht $\bar{\alpha}\xi$) θηλυκὰ ἀπλὰ (-ὰ Vind., wie gewöhnlich) ὑπὲρ μίαν συλλαβὴν πλὴν τῶν εἰς $\bar{\upsilon}\xi$ ἅπαντα διὰ τοῦ $\bar{\kappa}$ κλίνεται. 1003, 26 Τυνδάρους Τυνδαρέου Τυνδαρέω. 1004, 16 ἄνερ. 1005, 14 ἀβλήτες. 1006, 22 αἰ εἰς $\bar{\epsilon}\iota\varsigma$ εὐθείαι, u. a.

V. (Fol. 42^r—65^v) Αἰλίου Ἡρωδιανοῦ περὶ μονήρους λέξεως. — Diese wichtige Abhandlung Herodian's kannten

wir bisher nur aus der Kopenhagener Handschrift Nr. 1965, aus welcher sie von W. Dindorf nach einer Abschrift O. D. Bloch's 1823 zum erstenmal herausgegeben wurde (G. Dindorfii Grammatici Graeci. Vol. I). Weder Lehrs noch Lentz haben für ihre Ausgaben den genannten Codex wieder verglichen; es geschah dies erst durch P. Egenolff, der seine nicht unerhebliche Nachlese im Rhein. Mus. XXXV S. 98 ff. veröffentlicht hat. Diese erhält nunmehr durch den Vindobonensis einen neuen Zuwachs, der jedenfalls noch bedeutender sein würde, wenn nicht auch dieses Buch von den Blattverlusten, welche die ganze Wiener Handschrift erlitten, betroffen worden wäre; gegenwärtig ist nur wenig mehr als die Hälfte noch übrig (bis p. 27, 18 Dind. διατὶ ἔξ ὀνομάτων). Im Allgemeinen steht zwar der Vindobonensis dem Havniensis an Werth entschieden nach; doch ist er unabhängig von ihm und berichtigt ihn, obwohl höchst wahrscheinlich aus derselben Quelle geflossen, dennoch an einer ziemlichen Anzahl Stellen. Daher erscheint mir ein genauerer Bericht nicht überflüssig. Ich habe den Wiener Codex mit dem Abdruck bei Lehrs Her. p. 158 ff. verglichen und gebe im Folgenden ein vollständiges Verzeichniss der Abweichungen unter gleichzeitiger Berücksichtigung der Ausgabe Dindorf's und der Nachträge Egenolff's.

p. 3, 4 Dind. τόνων V (d. i. Vindobonensis 294). — δὲ hinter ἔσθ' ὅτε ist von Bloch irrthümlich als fehlend bezeichnet; es steht nicht blos in V, sondern auch im Havn. — ἔστι richtig Havn. (Bloch irrt), ἔτι V. — 3, 5 δύναται ποτὲ V. — 3, 6 τρεῖς εἰσὶν V. — 3, 10 ἄλεος V; ebenso 4, 1. 14. — παραγομένων V (auch Havn.; Bloch irrt). — ἀρβαλέος Havn., ταρβαλέος V, wodurch Bloch's Conjectur ἀργαλέος, welche Lehrs und Lentz aufnahmen, hinfällig wird. — 3, 12 δηλωμένου Havn. V. — 3, 13 οἶον fehlt V. — δειμαλέος V. — 3, 14 ἐν (dies fehlt Havn.) ἀρσενικῷ χαρακτήρι V. — 3, 16 οὐ παρ' V. — 3, 21 εὐρήσης Havn., εὐρήσεις V richtig. — 3, 22 περὶ (so) ποσότητα V. — συλλαβῶν ἢ πεπλανωμένην λέξιν Havn., συλλαβῶν (so) ἢ περὶ πλανημένην λέξιν V. Vermuthlich stand in der Vor-

lage ^εππλανημένην und der Schreiber von V sah das π für die ^εAbbreviatur von περὶ an. — 3, 23 πειθανευόμενος Havn., πειθανευόμενον V. — 4, 4 σκωπταλέος V. — 4, 5 ἀργαλέος bis 6 λουδαλέος (Bloch λευγαλέος) fehlt V. — 4, 6 ἰνμαλέος so Havn. V. — ῥωγαλέος ῥωμαλέος V mit dem Taurinensis (Havn.

umgekehrt). — 4, 8 αἰτιατικὴ ἢ Havn. V (Bloch übersah ἢ). — 4, 9 παρ' st. παρὰ V Taur. — 4, 10 τῷ δ' αὐτ' V. — 4, 11 ἰωμένη τῷ τοιούτῳ Havn., ἰωνικὴ τῶν τοιούτων V, εἰωμένη τῶν τοιούτων Taur. — 4, 13 κτητικὰ ἰωνικὴ (ἢ nach Corr.) ἐστὶ ἐνδεία τοῦ ἰ Havn., κτητικαί, ἰωνικὴ ἐστὶν ἐνδεία τοῦ ἰ V. — 4, 15 ὑπὲρ τρισύλλαβα V (d. i. ὑπερτρिसύλλαβα) st. ὑπὲρ τρεῖς συλλαβάς. — ἐπεὶ ἔστι V. — 4, 16 οὐχ V stets (nicht οὐχ'). — 4, 18 καὶ vor τόνῳ fehlt V. — 4, 19 καὶ τὴν ὀξείαν V. — 4, 22 τὲ V, und ebenso 6, 20. 8, 7. 10, 33. 12, 32 (τὲ θυγάτηρ τὲ). 13, 3 (εὐροιάλη τὲ). 16, 28. — 4, 25 ἀποδοκιμάζουσα τὸ χρῆσθαι V, ἀποδοκιμάζου χρῆσθαι Havn. — σημειωμένη V. — 4, 27 καθομοιότητα V. — 4, 28 καὶ (st. ἢ) πάσης λέξεως V. — 4, 29 ἢ vor ἐν δικτύῳ συνέχουσα fehlt in Rasur V. — 4, 30 πολυσχεδὲς V Taur. — 4, 31 κατορθοῖ V, -θοῖν Havn. — 4, 34 οὐ δεῖ Havn. Taur., οὐδὲν V, οὐδὲ Bloch. — ἢ nach ἡμῖν fehlt V. — 5, 1 πόσον V, πόσον Havn. — κατηγορεῖ Havn. V. — 5, 2 τῶν λέξεων V. — σπάνια V. — 5, 4 ἐξαρκέσαιμεν· μύριον V. — 5, 6 κακίζοντες· ἀλλ' ἄσπερ V. — 5, 7 ταύτας V. — 5, 8 ἐτέρωθι V richtig. — νῆ Δία fehlt V. — 5, 12 ἔλλησιν Havn. Taur. V. — 5, 13 ὅποι ἐστὶ Havn., ὅποια ἐστὶ V, ὅποιον (ohne ἐστὶ) Taur. — 5, 15 δὲ st. δὴ V. — 5, 16 συρτή Havn., συριστί V, Σύρ τί Bloch. — 5, 17 ἀπεξεωμένον ἐστὶ Havn., ἀπεξεωμένον ἐστὶ V. — 5, 18 ἀγνοούμενόν τε richtig V, ἀνοούμενόν τε Havn. — 5, 20 λεγόμενα, (ohne καὶ) ἱστορία V. — 5, 21 παραλαβανέσθω (so emendirte Lehrs). — 5, 22 ὀνόμασι εἶτε ἐν ῥήμασιν V, ὀνόματι εἶτε ἐν ῥήματι Havn. — 5, 23 μέρη τοῦ λόγου V. — 5, 24 ἐν ὁμοιώματι Havn. V. — 5, 26 προστίθεται V. — 5, 27 δευτέραν V. — 5, 28 πρῶτον st. πρότερον V. — 5, 31 ist im V (sowie im Havn.) hinter συνηθεία eine Lücke, die aber keinen Ausfall von Worten, sondern nur einen neuen Abschnitt andeutet. Mit ἀρκτέον hat V eine neue Zeile begonnen und dieselbe, um den Absatz noch deutlicher zu markieren, links etwas auf den Rand hinausgerückt. Dieselbe Bewandtnis hat es (wenigstens sicherlich in V) mit den beiden anderen Lücken, deren Egenolff zu 10, 3 und 11 Erwähnung thut. — 5, 34 ἀρχόμενοι statt ἀρχόμενος V. — 6, 1 BIBLION A fehlt Havn. V. — 6, 3 ἄλιεύς V. — 6, 4 πηρεύς Havn., πηρεεύς V. Bei der sehr häufigen Verwechslung von η und ει (vgl. zu 13, 6 und 26, 19. 8, 22 steht im Havn. und V συντεθημένον st. συντεθειμ.) und von αι und ε (vgl. zu 7, 25. 8, 14. 16. 24, 33) in den meisten Handschriften möchte ich glauben, dass Πειραιεύς

herzustellen sei. — ὄδυσεὺς V. — πηλεύς fehlt V. — 6, 6 δὲ hinter τοῦ fehlt V (Lehrs hat es gestrichen). — 6, 7 τὸ γὰρ νεὺς ἐπικείμενον ποτὲ, ὡς φησι V, doch ὡς erst nachträglich herübergeschrieben. Die falsche Lesart ist, wie noch aus dem

Havn. ersichtlich (ἐπὶ πο κείμενον), aus der irrig gedeuteten Abkürzung des Wortes ποταμοῦ entstanden. Dieselbe Corruptel kehrt 21, 32 wieder. — 6, 8 ἀπεξενοωμένον V richtig. — ἐκ συναληφῆς ἐστι ποιητικῆς V. — 6, 9 εὖς ἀπὸ Havn., εὖς ὑπὸ V. — 6, 10 φεῦς V. — 6, 11 ἐστὶ Havn., ἐστὶν V. — μῆν (so) V. — 6, 12 τὸ δὲ (dies fehlt Havn.) αἴτιον V. — 6, 15 δις καὶ Ζῆν· καὶ δῆν· καὶ Ζεὺς· καὶ Ζῆς V. — 6, 16 κίνησιν τινὰ V. — 6, 17 δᾶν V. — 6, 20 ὑπὲρ μίαν εἶναι συλλαβὴν V. — 6, 21 προὔποκείμενα V. — 6, 22 λεκέας Havn., φακέας V richtig. — 6, 24 ἐν βάπταις V (ἐν fehlt Havn.). — 6, 25 ἀλλ' bis ἀμυγδαλῆ fehlt V. — 6, 26 ἀμείψιας (so Havn.) bis 28 ἀριστερᾶς fehlt V. — 7, 5 κέκλιται Havn., auch V, hier jedoch ι aus η corrigirt. — 7, 7 τό, τε πλη so V. — 7, 8 ἀπο-

λωνί V. — 7, 9 εἰρημένη Havn. V. — 7, 10 μῆ Havn., νῆ V d. i. νῆ, denn das stumme ι fehlt hier oft. — πειθογειτόνων V. — 7, 11 ἀριστοφάνη ἐν δ' συλλάβῳ (doch ψ in grösserer Rasur) V. Hält man die gleichfalls verdorbene Lesart des Havn. ἀριστοφάνει ἐν δινσίλλων (so, nach Egenolff) daneben, so gewinnt die Seidler-Dindorf'sche Conjectur Ξενοφάνει ἐν δ' (τῶν) σίλλων doch einige Wahrscheinlichkeit (vgl. C. Wachsmuth, De Timone Phlias. p. 32). — 7, 14 κοινή (aus -ῆ corr.) συνήθως· τρέπαντες δὲ τὸ ἦ V. — 7, 15 λέγουσιν st. λέγοντες V. — 7, 16 ἦ γὰς V. — 7, 22 πειθανός· εἶδω τὲ ἰδανός V. — 7, 23 τράγος fehlt V. — ἔδανός V. — 7, 25 ἀλκέος Havn., auch V, aber hier ο aus ω corr. — 7, 28 παρ' αὐτῶν, λέλυται V. — 7, 29 ὠρανῶ Havn. V. — 7, 30 προσέθηκα δὲ Havn. V. — εἰανοῦ ἀπτομένην V. — 7, 34 ληγόμενον V. — 8, 3 φοινίκων V. — 8, 5 εὐθείαν V. — 8, 6 τὸ vor μνᾶ fehlt V. — 8, 10 παραλήγον st. παραλήγεται V. — 8, 14 ἐν τε γαῖα V statt ἐν Τεγέα. In dem Excerpt bei Cramer An. Ox. III 263, 17 ist es in ἐντελέα verdor-

ben. — 8, 16 π μήδας ἐν τε γαῖα (st. ἐν Τεγέα, bei Cramer ἐν Τεγαιᾷ) δυναστεύοντας V. — 8, 21 λέγει V. — 8, 23 οἱ (dies fehlt Havn.) δωριεῖς V. — 8, 24 διὰ τὸ V. — 8, 26 εὐθείας V. — 8, 27 ὑπὲρ δισύλλαβα V. — 8, 30 ὄρμενος V. — 8, 33 γενναῖαν V. — 8, 34 φάμενος V. — 8, 35 μάντεσι. ξαν-

θὰς φαμενὸς V. — 9, 1 τῷ παραλήγοντι χαρακτηρί V. Das zweite Wort hat der Havn. in Abbreviatur; Bloch vermuthete in ihr τῆς παραλήξεως (nicht καταλήξεως), Lehrens τοιοῦτω, Egenolff παρακειμένω. — 9, 3 ποσειδῶν V. Ebenso 10, 12 und 21. — 9, 5 χωρὶς τοῦ παραλήγοντος τῷ ὕ V. — 9, 11 ἡμεῖο δ' ἐν V. — 9, 17 μακεδῶν steht hinter ἀσιπιδῶν V. — 9, 18 ἠδῶν, ἢ ἔδων V. — 9, 19 τὰ γὰρ π V. — 9, 21 εἶπερ Havn. V. — 9, 23 εως st. εων Havn. V. — 9, 26 φύσει μακρὸν παρὰλλήγει Havn., φύσει μακρᾷ παραλήγεται V. — 9, 28 νικωφῶν V. — 9, 29 βελερεφῶν V. — ἄλλα V. — 9, 30 σοφοκλῆς V. — χερναβῶντος ὅστις τῶν ὠδε (w nach Corr.) ἄρχει V. — 9, 31 ἄλκμοῖς ἦδε ῥυπῶν fehlt V. — 9, 32 δεξικερῶν V. — 10, 1 τῖς V. — ὅσπερ ἱλιάδα ἔγραψε καὶ ὀδύσσειαν V. — 10, 3 καὶ (dies fehlt Havn.) ἄλλο πλῆθος V. — τοιοῦτων ὀνομάτων V. — 10, 5 τε hinter πάντα fehlt V. — ποσειδῶν aus -δῶν corr. (oder umgekehrt) V. Ebenso 10, 14. — 10, 6 in λέγοιτο ist ἐ aus ἦ corr. V. — 10, 8 in νυμφίε δημοφῶν ist ὁ aus ὠ corr. V. — 10, 9 κακότερε καλλικῶντος (über ι ein ausgestrichener Acut) V. — 10, 14 δωριεῦσιν V. — 10, 17 κατ' αἰτιατικὴν V. — 10, 18 ἔξ ἐκόπη δὲ παρ' ἀριστία V. — 10, 22 μονήρες ἐστὶ V. — 10, 23 τὴν (dies fehlt Havn.) αὐτὴν ἀκολουθειάν V. — 10, 28 κατ' ἀξίαν τάσιν V. — 10, 30 ποτίδας V. — 10, 31 κύκλωπι V. — 10, 32 ποτιδᾶν Havn. V. — ὄλμοῦ. πολυσῶφρων τὲ V. — 10, 34 γενικὴν φησὶ τέμενος ποτιδᾶ V. — 10, 35 ἐστὶ τὶ καὶ ποτιδέης V. — ὡς V. — 11, 1 ἡράκλειον, παρὰ τὸ ἡρακλῆς. οὕτω ποσειδῖον V. — 11, 2 ἀρσενικὸς V. — 11, 3 ἡράκλειος ἄθλος V richtig. — 11, 4 ποιμέσι τειχῶν V. — 11, 4 θριγκὸς V. — 11, 7 hinter διηνεκῶς übersah Bloch ποσειδάων, welches im Havn. und auch in V steht. — 11, 13 εἰς ὄς V. — 11, 17 δισσὸν ἔχοντα τὸ λ V. — οὐδέτερον. ὕλλος V. — 11, 19 μαλθακοῖς V. — ἀγροιώτης ἀπὸ λικύκων so V. — 11, 21 παῖδας, μυρμαδάνερας V. — 11, 22 αὐδακήνας· βυγάνμα· καλομάκαν fehlt V. — ἀφ' οὗ ψῖλλοι V. — 11, 23 ἡρώδοτος Havn. V. Ebenso 11, 31. — 11, 25 τέκεν (so, also v getilgt) V, τέκεν Havn. — 11, 27 ὁ καθάρας V (ὁ fehlt im Havn., in V ist es erst nachträglich herübergeschrieben). — διοσκόρους Havn. V. — ὡς φησι φιλοστέφανος richtig V, ὡς φησι (oder ὡς φησὶ) φίλος στέφανος Havn. — 11, 28 καὶ κοκκυνα τὸν τελέστερος fehlt V. — 11, 29 καὶ κολλὸν τὸν σκίρου Havn. V. — 11, 33 π ποσότη V. — 11, 34 παρὰ (so) τὸ γένος V. — οὐδέτερα

ἐστὶν V. — 12, 2 ἔλος Havn. V. — βέλος fehlt V. — 12, 3 εἰ fehlt V. — 12, 8 ἀθλιτῆς Havn. V. — 12, 9 τὸ ἀπόλλων, ὡς παραβάν τὴν ποσότητα V, eine schöne Verbesserung (l. παραβάν) der Corruptel ὡς περὶ δευτέραν (Havn.; Lehrs conjiocirte ὡς περισσοτέραν ἔχον), die zugleich paläographisch interessant

ist. Der Schreiber des Havn. muss in seiner Vorlage ^επβ^{αν} oder ^επβαν oder etwas ähnliches (z. B. αν tachygraphisch abgekürzt)

gefunden haben; indem er nun π für περὶ (s. zu 13, 19) und β für das Zahlzeichen nahm, entstand περὶ δευτέραν statt παραβάν. Hätte Jemand dies durch Conjectur gefunden, so würde man es aller Wahrscheinlichkeit nach als 'zu gewaltsam' abgewiesen haben. — 12, 10 δὲ nach μάχεται fehlt Havn. V. — ἀπιτάλλων V. — 12, 11 ἄλλως τε V richtig. — 12, 13 τοιοῦτο so V, τοῦτος Havn. statt τοιοῦτος. — ἐστὶν V. — 12, 14 ἐχρῆν V. — 12, 15 ὄνομα ἐστὶ V. — 12, 16 συλλαβὰς ἐστὶ V. — παρ' ἐπόμενα V. — 12, 17 ἔχειν V richtig. — 12, 18 λήγον V. — 12, 19 καὶ hinter σιμωνίδης fehlt V. — 12, 21 ἐστύγεον πύρρ V, wodurch Lobeck's Conjectur ἔστυγον an Sicherheit gewinnt. — σύνηθες πᾶσι ἔλλησιν V, also ist πᾶσιν für παρὰ (so Havn.) herzustellen. — 12, 22 ἱστορία V. — 12, 25 θηλυκὰ fehlt V. — 12, 26 παραλήγεται V st. παραληγόμενα. — 12, 27 μετὰ τίθεται V. — 12, 29 λέγω fehlt V. — 12, 31 καὶ τοῦτο δ' V (δ' fehlt im Havn., in V ist es leise unterstrichen, also vielleicht getilgt). — 13, 3 σθένω (ω nach Corr.) τ' V. — εὐροιάη V. — 13, 4 πᾶσαι αἰ (dies fehlt Havn.) κρῆναι (ῆ nach Corr.) κατεπιθετικὴν V. — 13, 5 ἄρδην ἴσως V. — 13, 6 σχηματισθῆσαι ὁ γοῦν χοίριλος φησὶ (so) ἐν ᾧ τῶν περσικῶν V (Bloch übersah im Havn. φησὶν und τῶν). — 13, 7 περὶ (ausgeschrieben)

^εV, π Havn., die Herausgeber παρὰ (s. zu 13, 19). — 13, 8 φῶλ' ἐδονεῖτο πολυσμῆνοισι V richtig, φιλεδονεῖτο πολυσμῆνοισι Havn. — 13, 9 ὄτιοῦν V richtig. — 13, 10 παραλήγεται V st. παραληγόμενον. Dasselbe 13, 16. — τῆ nach χρήσει fehlt V. — 13, 12 ταχοῦσα V st. ἦ τε χούσα. — 13, 16 ἀλλὰ μόνη ἢ ἄρουρα V. — 13, 18 παρ' ἑκαταίω V richtig, der Havn. liess

^επαρ' weg. — 13, 19 π V st. παρὰ. Dieselbe Abbraviatur, ganz unterschiedslos für περὶ und παρὰ gesetzt, kehrt wieder 13, 30. 14, 27 (περὶ τὸ γένος). 16, 10. 12. 17, 19. 18, 25. 19, 14.

20, 17. 21, 23. 24, 18. 25, 25. 27. 26, 7. 16. 19. 27. 28 (παρὰ τῷ). 35. 27, 1. 13 und an anderen Stellen. — 13, 19 πρηνεῖς V st. -νής. — 13, 21 ἰούρα, ἦς (dies fehlt Havn.) μέμνηται V. — 13, 24 μαραθῶνος οὕτω V. — σύνθετον ἔστιν V. — 13, 26 οἱ V richtig. — κυνὸς οὐράν Havn. V. — 13, 27 δὲ nach ἐφυλάξατο fehlt V. — 13, 29 μόνος Havn. V. — 13, 30 π τοῦ ἰῶκ (d. i. ἰῶκων) V. — 14, 4 συμφώνω V st. σύμφωνον. — 14, 8 σημειώδης Havn. V. — 14, 10 οὐδὲν V richtig st. οὐδεῖς. — 14, 12 νοῖλός τε V. — πῖλος, σπῖλος ἤϊλος V. — 14, 18 ποιητικὴν τῷ ἔ (τῷ aus τὸ corrigirt) V. — 14, 19 τῷ (wie vorher) ὀ V. — ἀρματόεις, ἦ τῷ (wie vorher) ὤ V. — 14, 20 εὐρώεις V (Havn. falsch εὐώεις). — 14, 25 φῆ V, was allerdings wohl φησι bedeutet (obgleich V der angegebenen Abbréviation sonst noch ein ἱ hinzuzufügen pflegt), möglichenfalls aber aus der Glosse φλοιός (s. Hesych. unter φλοῦς) corrumpt ist. — 14, 26 πόλις V st. πολὺ. — 14, 28 ὑπάρχον V. — 14, 29 οὖσ V. — 14, 31 ἔνθεν καὶ (dies fehlt Havn.) ἡώατος V. — 14, 32 ὄος Havn. V. — 14, 33 vor Ζητέον (so) Rasur V. — 14, 36 hinter γλοῦς fügt V noch κροῦς hinzu: vielleicht ist χροῦς für χροῦς und χροῦς für κροῦς herzustellen. Oder sollte Κροῦς (so) ein Eigennamen sein? — 15, 2 γὰρ fehlt V. — 15, 10 ἦρπασε V. — ἔνι V. — 15, 12 αἰετὸς V richtig. — 15, 13 ἀρσενικά V. — 15, 14 χῆνές μοι V. — ἔδουσιν V. — 15, 18 ἔαξε V. — οἱ δ' ἐκέχυντο (κ in Rasur) V. — 15, 20 ῥῆν Havn. V. — εἴ τις βούλοιο fehlt V. — 15, 22 αὐτὰρ ὄτου V. — 15, 23 ἐναντιθέσει V. — πολύρρη (zwischen λ und ὑ Rasur) V, nicht πολύρρη, und so stets. — 15, 25 ὁ μὲν V. — ἐπὶ νευσὶ V. — εὐρυπόροιο so V, also das erste ρ getilgt. — 15, 26 πολυβούτης Havn. V. — 15, 27 πληθυντικά V. — 15, 28 πολυβούται Havn. V richtig. — 16, 1 θήλυ ἀπόρρητον V. — 16, 3 τοῦ μηνός V statt τὴν μ. — 16, 7 συκάς V (l. συκάς), Havn. σίκας. — 16, 8 μηδὲν V richtig, μηδὲ Havn. — 16, 9 γένος μόνον (dies fehlt Havn.) σημαίνει (so) V. — 16, 12 οὐκ ἂν τίθησι τις V. — 16, 13 ἐρμησιάνακτι V richtig. — 16, 15 ἐντελὸς V. — 16, 18 σημαίνει (ausgeschrieben) V. Dasselbe bedeutet, wie Egenolff sah, die Abkürzung im Havn., die Bloch σίας las. — ἀρσενικῷ (ῷ nach Corr.) V. — 16, 19 ἄδενες Havn. V. — 16, 21 τὰ εἰς ἧρ V. — 16, 23 θήλει δέξνεσθαι V. — 16, 24 καὶ ἄλλως ist erst nachträglich herübergeschrieben (γὰρ fehlt) V. — 16, 25 καταμεταβολὴν V. Ebenso 27. — 16, 26

ist aus V κλυστήρ hinter καυστήρ hinzuzufügen. — 16, 29 γάρ ἐστιν V. — αἰθήρ V richtig. — 16, 31 τῷ (dies corrigirt) ἦ V. — παραλήγοντα, βαρύνονται V. — κρήνη, φήνη (mit Rasur hinter φ) V. — 16, 32 φήνη ἐνειδομένη Havn. V. — 17, 1 δοθειήν aus -είην corr. V. — 17, 2 χαθαρεύει V. — 17, 5 οὔτος (ohne ὁ) βασιλεὺς ἦν (dies fehlt Havn.) V richtig. — 17, 6 ἐσ πὴν ὁ und ἐσ σήνα χαλλίμαχος (so Havn.) fehlt V. — μυρμηδόνων V. — 17, 7 καμασίν V. — 17, 8 ἠρώων so V. — 17, 12 ὁ δ' V. — 17, 14 ἐξ οἴγνυμένης V. — 17, 15 Ζάην aus Ζάην corr. V. — 17, 16 κατέκθλιπιν V. — ὤρσε V. — 17, 18 τοιοῦτον V. — ὀφείλει δ' (dies fehlt Havn.) V. — 17, 20 καθ' ὑπόστασιν λεγόμενα πάντα V. — 17, 22 κνακίων καὶ ἀσίων, καὶ ἀνθεστηριῶν V. — 17, 24 θήγοντα (im Havn. Dittographie) fehlt V. — 17, 25 ἦτοι V besser als ἦ Havn. — 17, 28 ὀτιοῦν V. — 17, 30 μιν V. — 17, 31 μεγάλῃσιν Havn. V. — 18, 3 ἐρωδιός V richtig. Ebenso 18, 6. — 18, 4 χωρὶς τῶν τριβραχέων καὶ κυρίων V. — 18, 5 σχέδιος· σχέδιον δέ, ἔλε λήϊστος V. — 18, 6 προπαροξύνεται V. — 18, 8 παυρίθιος· μουσάριος· μιχθάδιος· ὕρράδιος V. — 18, 10 μύριον V. — 18, 11 τὸ (dies fehlt Havn.) ἐρωδιός V. — ἔχει πρὸ τοῦ ᾠ V. — 18, 12 δ'

ἐ
 ἐσθ' ὅτε V. — 18, 13 ἱππόνακτι Havn. V. — 18, 14 π ῥήτην V, παρὰ ῥήτηρ Havn., παρ' Ἀρήτην Schneidewin. — 18, 15 ῥωδίω V. — 18, 16 πέμπτῳ] ἔ V. — προσωδίας V. — 18, 19 βαρύνονται V. — 18, 22 δευτέρῳ] β V. — 18, 24 οἱ πρόσθε φάνην V. — 18, 29 ἔνεκεν τῶν οὔτ' ἔεις V (dagegen 32 ἔνεκα τόνου), Havn. im Text ἔνεκα τῶν οὔτ' ἔεις und am Rande τόνου. — 18, 32 ἐν τῇ Havn. V (nicht ἐν τῷ). — 18, 33 ἠχέεις Havn. V. — 19, 3 ἡ ἴονος γενικῆ V. — 19, 4 ἠρωδότῳ V (aus dem ersten ω scheint jedoch ο corrigirt). — 19, 6 ἔχεται κέλενδε fehlt V. — 19, 8 παρὰ τὴν (dies fehlt Havn.) θάλασσαν V. — 19, 9 ἐστὶ ἴς (so Havn.) fehlt V. — 19, 13 οὐ γὰρ ἐμὴ ἴς ἔσχοι ἢ πάρος V. — παίουσι V. — 19, 16 ποταπὸς V. — 19, 18 hinter πτώσιν folgt noch: ἀπὸ τοῦ π θέλει ἄρχεσθαι Havn. V. Demnach wäre nicht mit Lehrs κατὰ und τὸ π einzuschalten, sondern vielmehr ἀπαιτεῖ zu streichen. — ἐπιρρημασιν V. — 19, 19 πηλίκως· (ί aus ἦ corr.) πῆ V. — 19, 21 πρόκειται V. — 19, 22 ἡ τέο ἡ τεῦ Havn. V. — 19, 23 εἰς ὄς λήγον (dies fehlt Havn.) ὑπὲρ β συλλαβάς V. — 19, 28 λιοίοισιν so V, also das zweite ν getilgt. — ἐμπέφυκα V. — 19, 30 χρητίζω V. — 19, 31 γὰρ εἰσιν εἰς ὄς V. — καθαρόν

τῷ ἰ V. — 19, 34 οἷ γε μήν ἔστι V. — 20, 4 ὁδοῦ γὰρ ἦτη (so) κιζεῦν V. — 20, 5 χρεῖη V. — διητώμην V richtig. — 20, 8 ὑπὲρ β̄ συλλαβάς V. Ebenso 20, 19. — 20, 11 δέξονται V. — 20, 13 παροξύνονται V. — 20, 16 τινές V. — 20, 20 λήγει V st. παραλήγει. — 20, 22 πελοπικὸς V. — 20, 23 δὲ nach οὐδὲν fehlt V. — παροξυνόμενον ἔστι V. — 20, 24 ἡλίκος καὶ τηλίκος, καὶ πηλίκος V (das erste καὶ fehlt Havn.). — 20, 29 παραλήγοιτο τῷ ἰ καὶ παροξύνεται V. — πρὸ τὸ κ̄ V. — 20, 31 εἰ προπαροξύνοιτο V. — 20, 32 λύσιν V. — 20, 35 παραληγόμενον] παραλήγεται V (Havn. παραλήγει oder παραλήγεται, nach Egenolff). — 21, 1 ἔστιν so V, also v getilgt. — 21, 2 τοῦ V statt τὸ. — 21, 5 τῇ αἰ̄ διφθόγγῳ V (bei Lehrs p. 69 sowie bei Lentz II 927, 9 sind die Worte ἔχον πρὸ τέλους τὴν αἰ̄ δίφθογγον ausgefallen). — 21, 6 ἴσως οὖν V richtig. — 21, 7 τὸ ἐτάρος (ohne τε) V. — 21, 11 ἀπέραντα ἔστι (v mit rother Tinte hinzugefügt) V. — 21, 12 τῆς ἰκαρίας V. — 21, 14 οὐτ' οὖν V. — βοιωτοῦ V. — 21, 15 εἰς τέρως λήγοντα (dies übersah Bloch im Havn.) συγκριτικὰ V. — εἰ ἔχοι V. — 21, 20 ληγόντων fehlt V. — 21, 24 in ἰθύντερος ist ος aus on corr. V. — ἔστι nach τρεῖς fehlt V. — 21, 25 ῥήμα ^ε πκείμενον V. — τότε ἐπασσύτερος, ὡς τότ' ἐπασσύτερα V. — 21, 27 ἄσσυτέρου Havn. V. — 21, 28 ἄσσοτέρῳ so Havn. V. — 21, 29 τῶν ἦς (so) λήγον V (εἰς fehlt). — 21, 32 δῆλον V st. δηλούν. — τὸ ποτὲ V st. ποταμόν (s. zu 6, 7). — 21, 33 ὁδοῦς aus ὁδοῦς corr. V. — ἀπλὰ Havn. V. — 21, 34 ὑἰδοῦς Havn. V (der Circumflex in V aus dem Gravis corr.). — 22, 1 τοῦ (aus τὸ corr.) ὀδόντος V. — 22, 2 δὲ vor καὶ fehlt V. — 22, 3 οὐδὲ μία V. — 22, 4 παρ' αὐτὸ V. — 22, 5 αἵτιοι V. — οἱ αἰολεῖς V (οἱ fehlt im Havn.). — 22, 6 εὐρέσθαι V. — 22, 7 ἱξὸς V. — 22, 8 ἀχαιῶν V. — 22, 9 λέξεως τῆς V richtig. — 22, 10 ἐπιρρήμασιν V. — 22, 11 ἄγω hat V (fehlt Havn.). — 22, 12 βαρύτονον V st. -νεται. — 22, 15 ἐπὶ β̄ συζυγίας V. — 22, 19 τοῦτο nach θέμα fehlt V. — 22, 21 ὀριστικῶν ἔχον πρὸ wie Havn. auch V. — 22, 23 κατεπιπλοκὴν V (nicht 26). — ^ω 22, 27 ἐλαύνετον so V. — βαρύνεται V st. βαρύτονον. Ebenso 29. — 22, 28 παραληγόμενον V st. -λήγεται. — 23, 1 αἰολίδου V. — 23, 2 ἀνιάζω fehlt V. — 23, 5 ἀττικά ἔστι V. — 23, 7 ^κ ᾱ nach μόνον τὸ fehlt V. — σφαδαῶζω, τεραῶζω (so) ματάζω

V. — 23, 8 πρὸς τῷ $\bar{\alpha}$ V. — 23, 9 ἔχον V statt ἔχοντα. — παραστησόμεθα] εἴπομεν V, wodurch Bloch's Conjectur παρητησόμεθα entbehrlich wird. — 23, 12 τὸ (st. δὲ) αὐτὸ καὶ (dies fehlt Havn.) ἐπὶ τοῦ πλάζω V richtig. — τὸν δ' ἐπιπλάζοντες ἄνεμοι V. — 23, 13 in ἐπιπλήσσοντες ist ἡ aus $\acute{\alpha}$ corr. V. — 23, 16 συλλαβῆς V st. συζυγίας (aus missverstandener Abkürzung). — 23, 23 οὐχ υγιῶς V. — 23, 27 τάρβαιμι V. — 23, 29 ῥῆμα τρίτον πρόσωπον V. — 23, 33 καθόλου V st. καθαρὸν. — 24, 1 δέδιγμεν Havn. V. — 24, 2 ἀγνοῶ V. — 24, 2 ἔμεν V st. ἔσμεν. — 24, 3 καὶ ἡμῖν ἡμῖν (so) δειμέντοιο (ei nach Corr.) V. — 24, 5 τὴν παλαιὰν ἱστορίαν (dieses Wort ist jedoch ausgestrichen) συνήθειαν καὶ χρήσιν V (συνήθειαν καὶ fehlt hier im Havn.). — τῆς $\bar{\omega}$ διφθόγγου V. — 24, 7 παλαιὰν V richtig. — 24, 8 ἀττικοῖς ἔστιν V. — 24, 8 ὤδα λεγόμενος (so auch Havn.) δισυλλάβως V (das zweite λ nachträglich herüberschrieben). — 24, 10 λήγων] λήγει (so auch Havn.) während des Schreibens aus λήγον corr. V. — 24, 11 ἔχων V. st. ἔχει, ἔχον Havn. — 24, 12 γαννυμήδει V. — 24, 13 χρήσεως ἔστιν V. — 24, 14 κωμικῶς aus κακῶς corr. V. — 24, 16 βαρύτενα ἔστι V. — 24, 17 hinter καίνω steht noch einmal βαίνω V (im Havn. μαίνω). — 24, 19 αἴνειν V. — 24, 20 hat V die Worte ὅτι καὶ ὄνομα κτέ. im Text (s. Egenolff S. 102). — 24, 21 περιεσπάσθη V. — 24, 23 ἔνθα V statt ἔνθεν. — 24, 30 τὸ δοῦναι V richtig. — 24, 33 κέλει V richtig, κέλεε Havn. — 24, 34 ἐκ κατὰ ἀναλογίαν V. — 25, 1 ὀρούσαι ρούσαι (dies fehlt Havn.), λούσαι V. — 25, 2 τὸ vor $\bar{\nu}$ fehlt V. — 25, 3 ἦ ρ' aus ἦ ρ' corr. (oder umgekehrt) V. — 25, 7 εὐθρᾶξ fehlt V. — 25, 9 ἦ V st. ἦ. — ἐκκλίνει] hier ist $\acute{\iota}$ aus $\acute{\epsilon}$ corr. V. — 25, 12 δισύλλαβον ἔστι V. — 25, 15 ὀξύνονται V. — 25, 16 ϵ πκλεδὸν V, παρακλεδὸν Havn. — ἀμπαδὸν V richtig. — 25, 17 παράθεσις ἔστι V. — 25, 20 εἰς $\epsilon\bar{\xi}$ λήγον (so, im Havn. λήγει, das Bloch wegliess) ἐπίρρημα V. — 25, 24 ἐν τῇ $\bar{\delta}$ V. — 25, 25 ἕτερον ἔστι V. — 25, 27 δῶρα] δοῦρα V richtig. — 25, 30 τῆς (dies fehlt Havn.) δωρίδος V. — 25, 31 ὡς V st. ὡς. — 26, 4 τὸ vor $\bar{\iota}$ fehlt V. — 26, 6 nach ὀψίγονος hat V noch ὀψίμολος. — 26, 8 σύνθετα V st. σύνθηες (σύνθηeton emendirte Lehrs). — 26, 12 τῷ ἐπιρρημάτων V (περὶ fehlt; vgl. zu 27, 3). — 26, 14 τὸ γὰρ $\bar{\alpha}$ (dies übersah Bloch) Havn. V. — 26, 16 τὰ δὲ παραδείγματα πῶς ἔχει V, auch Havn., der aber δὲ weglässt. — 26, 17 βάλλω Havn. V st. θάλλω. — 26, 18

τοιούτον Havn. V st. τοιούτων. — 26, 19 σημειωτέον (ω aus τ corr.) V st. σημειωτέον. — 26, 20 ὀτράλλις Havn. V. — 26, 21 διὰ τὸ δ' V. — 26, 22 μη καμετέραν V. — 26, 23 ἄβρα- (so; damit schliesst die Zeile) δ' εὔτε V. — πάσχης Havn. V. — 26, 25 εἰς οὖν ληγόντων (aus ληγούν corr.) ἐπιρρημάτων V. —

26, 29 εἴλωτας αἰμείν· ἀλλὰ μὴ σχοῦν so V. — 26, 31 λήγον V st. λήγει. — 26, 33 κατεπέκτασιν V. — 26, 34 δὲ V statt γάρ. — διάφορον V. — 27, 2 τίς V. — 27, 3 δέ ἐστίν V (dies wie das Uebrige im Text, Alles von derselben Hand; vergl.

Egenolff S. 102). — περί (π) nachträglich herüberschrieben V. — 27, 5 λήγον V richtig. — 27, 8 αἶ γὰρ κάλλοθεν ἔλθη δὲ. σὺ δὲ φαικνόθεν so V. — 27, 15 in παράθεσις ist ι aus ει corr. V. — 27, 16 τούτῳ τῷ βιβλίῳ V richtig. — ἴσιν V. — 27, 17 ποιησώμεθα V. — διατὶ V.

Die Möglichkeit ist nicht ausgeschlossen, dass emsigere Nachforschungen in den Bibliotheken den jetzt fehlenden Theil des Wiener Codex oder gar eine neue Handschrift Herodian's zu Tage fördern werden. Aber auch schon das obige Material allein erweckt den Wunsch, dass Jemand das lehrreiche und instructive Büchelchen (gesondert von den übrigen Herodianeae) in usum scholarum herausgeben möchte, zumal es darin trotz des bewunderungswürdigen Scharfsinnes, mit welchem Lehrs es behandelt hat, an interessanten Problemen keinesweges fehlt. Ich erinnere nur an den völlig räthselhaften Artikel ἄθροῦν 26, 25. Uebrigens hat sich Lehrs nicht ganz streng an Bloch's Abschrift des Havniensis gehalten und Lentz scheint sich um dieselbe überhaupt nicht gekümmert zu haben.

Königsberg.

Arthur Ludwig.